

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 26P/19/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8725200434
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2025:8725200434.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudcom JUDr. Dušanom Miškovčíkom v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, zastúpený procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok, dieťa rodičov: matky D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX a otca neuvedeného, za účasti Okresnej prokuratúry Kežmarok, F. XXXX/XX, XXX XX B., o návrhu starej matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XX, na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.02.2025 sa navrhovateľka – stará matka maloletého domáha, aby jej súd zveril maloletého A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom stará matka bude povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonáva matka, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok má mať stará matka iba v bežných veciach. Stará matka zároveň žiadala zaviazat' matku maloletého prispievať na výživu sumou 50 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám starej matky.

2. V návrhu stará matka tvrdila, že vzhľadom na to, že matka maloletého A. sa o neho riadne nestarala, stará matka si podala návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Predmetné konanie bolo vedené Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 3P/197/2019. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zo dňa 09.06.2020, č.k. 3P/197/2019 – 175, bol návrh starej matky zamietnutý a predmetný rozsudok bol následne potvrdený aj odvolacím súdom. Vzhľadom na to, že starostlivosť o maloletého A. zo strany jeho matky a jej manželky sa nezlepšila, ale naopak, sa zhoršila, stará matka maloletého podala opätovne návrh na jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Predmetné konanie bolo vedené na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 26P/63/2023. Rozsudkom Okresného súdu Poprad, pracovisko Kežmarok, zo dňa 27.02.2024, č.k. 26P/63/2023 – 122, bol návrh starej matky opätovne zamietnutý a predmetný rozsudok bol následne potvrdený aj odvolacím súdom. Maloletý A. tak naďalej zostal v starostlivosti a opatere matky ako aj jej manželky, a to napriek tomu, že stará matka opakovane tvrdila, že matka maloletého a jej manžel sa o maloletého A. nestarajú, bijú ho a týrajú, maloletý A. chodí hladný a špinavý a dokonca spí vonku pri psoch. Stará matka bola s maloletým A. viackrát aj na pohotovosti, keďže pri návšteve maloletého zistila, že maloletý má viacero modrín a odrenín. Aj maloletý sa starej matke sťažoval na správanie matky ako aj jej manželky a starú matku žiadal, aby ho zobrala k sebe. Maloletý A. bol na istý čas umiestnený do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá. Počas umiestnenia v tomto zariadení ho stará matka navštevovala. Napriek vyjadreniam maloletého A. pri jeho výsluchu v konaní vedenom na Okresnom súde v Poprade, sp. zn. 26P/63/2023,

že chce ostať pri mame, maloletý starú matku neustále žiada, aby ho zobrala k sebe domov, pretože chce s ňou bývať. Aj keď v predmetnom konaní kolízna opatrovníčka tvrdila, že o maloletého A. je postarané, maloletý chodí hladný, špinavý, často má modriny a odreniny a takmer vždy sa starej matke sťažuje, že ho doma mama a jej manžel bijú a správajú sa k nemu zle. Stará matka má s maloletým vytvorený pozitívny vzťah, a to aj z toho dôvodu, že mu zabezpečovala starostlivosť od jeho narodenia, nakoľko pri nej vyrastal do 5 rokov jeho veku, keďže v tom období matka nejavila o maloletého žiadny záujem. Stará matka ďalej tvrdila že takisto maloletý A. má ku nej vytvorený veľmi dobrý a pozitívny vzťah, pričom on sám sa mal niekoľkokrát vyjadriť, aby si ho zobrala k sebe domov. Stará matka je presvedčená o tom, že maloletému vie zabezpečiť riadnu a adekvátnu starostlivosť, má vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý vývoj a vývin maloletého vnuka a zároveň je presvedčená o tom, že maloletý A. sa u nej bude cítiť lepšie ako pri svojej matke, kde nemá vytvorené dobré podmienky pre jeho zdravý telesný, duševný a morálny rozvoj.

3. Na pojednávaní stará matka zotrvala na svojom návrhu o zverenie maloletého A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pretože má za to že doma maloletého týrajú. Maloletého chce do svojej starostlivosti aby sa mal lepšie. Ona sa o maloletého starala odkedy mal 10 dní, pretože matka vtedy o neho nemala záujem, chodila len za chlapmi. Stará matka sa o maloletého starala do jeho 6 rokov, matka sa o neho vôbec nestarala. Matka sa o maloletého nestará ani teraz, bije ho a aj jej manžel ho bije. Manžel matky mu nadáva. My matke maloletého dávame všetko, ona nemá peniaze a chlapec je zničený pri nej. Keď sa o maloletého starala navrhovateľka, chlapec bol tučný, pekný, teraz je chudý, nedávajú mu poriadne jesť. Dávajú mu len malú misku ako pre mačku. On však potrebuje rásť. Navrhovateľka maloletému zaplatila aj obedy v škole, pretože na obedy nechodil celý rok. Podľa starej matky maloletého doma ničia psychicky, matka na chlapca kričí a kričí na neho aj jej manžel. Robia z neho otrocka, musí chodiť na drevo, po vodu, a všetko musí upratovať doma. Matka maloletého starú matku stále vydiera, pýta stále peniaze. Stará matka maloletému zbiera po 100 eur, aby mal keď vyrastie. Stará matka uviedla že má rada svojho vnuka. On sa bojí, je v strese a to všetko jej povedal. Dodala, že maloletému kúpila mobil, nemôže mu ho však dať, pretože mu rodičia bránia. Matka maloletého bráni aj tomu, aby sa maloletý s navrhovateľkou stretával.

4. K návrhu sa vyjadrila aj matka maloletého, ktorá s návrhom starej matky nesúhlasila. Trvala na tom, že to čo uvádza stará matka, nie je pravda. Navrhovateľka chodí za A. do školy a aj mu tam sladkosti minule doniesla. Obťažuje pani učiteľku. Matka bola za riaditeľom školy s tým, aby stará matka za Tadeášom nechodila. Nie je pravda, že maloletého týrajú. Maloletý na obedy chodí riadne, desiatu mu matka dáva. Nie je pravda, že mu zakázala telefón, stará matka totiž žiaden telefón nedoniesla. Matka nechce, aby sa maloletý so starou matkou stretával a aby sa rozprávali, pretože stará matka im robí iba problémy, z čoho má matka už aj zdravotné problémy.

5. K návrhu starej matky sa vyjadril aj opatrovník maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že v rodine maloletého neboli zistené žiadne nedostatky, matka a jej manžel maloletému A. zabezpečujú riadnu starostlivosť, čo vyplýva aj z písomných stanovísk od pediatra, školy a obce. Tvrdenia starej matky sa v minulosti a ani v súčasnosti nepotvrdili, preto nie je dôvod na zverenie maloletého do náhradnej starostlivosti starej matke. Maloletý pri pohovore uviedol, že si praje žiť so svojimi rodičmi, ktorých má rád a ktorí sa o neho riadne starajú. So starou matkou nechce žiť. Z pohľadu najlepšieho záujmu dieťaťa je na mieste, aby bol návrh starej matky na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti zamietnutý.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, matky maloletého a maloletého A. a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov a zistil nasledovný skutočný stav veci:

Naposledy vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, rozhodoval Okresný súd Poprad v konaní pod sp. zn. 26P/63/2023 o návrhu starej matky D. B., nar. XX.XX.XXXX, na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka maloletého a jej manžel sa o maloletého A. nestarajú, bijú ho a týrajú, maloletý chodí špinavý a hladný. Okresný súd Poprad rozsudkom zo dňa 27.02.2024, č.k. 26P/63/2023 – 112 návrh starej matky maloletého zamietol v celom rozsahu a žiadnemu z účastníkov nebol priznaný nárok na náhradu trov konania. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.10.2024, č.k. 21CoP/52/2024-176. Rozsudok Okresného súdu Poprad, č.k. 26P/63/2023-112 nadobudol právoplatnosť dňa 02.12.2024. Dôvodom zamietnutia návrhu starej matky na zverenie maloletého A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti bolo to,

že tvrdenia starej matky o nedostatočnej starostlivosti o maloletého zo strany jeho matky a jej manžela boli vykonaným dokazovaním vyvrátené.

Navrhovateľka – stará matka maloletého pri výsluchu opakovane tvrdila, že o maloletého sa doma nestarajú. Matka spolu s manželom na maloletého stále kričia. Matka si ho neváži a nemá ho rada. Manžel matky ho nechce ani vidieť. Keďže nemajú peniaze, manžel matky si vybíja všetko na maloletom a bije aj jeho matku. Matka s maloletým by sa mali lepšie, keby išli bývať k navrhovateľke. Stará matka chce, aby A. sa mal dobre, aby žil v pokoji a nie v strese a strachu. Tadeáš je múdry, šikovný, ale oni ho chcú zničiť, aby chlapec ostal pomaly postihnutý. Navrhovateľka sa s maloletým videla naposledy 07.05. K stretávaniu s maloletým navrhovateľka uvádzala, že v čase, keď nemával obedy, tak sa vídali aj dvakrát do týždňa. Tadeáš teraz na návštevy k starej matke nechodí, pretože mu v tom bráni jeho matka. O tom, ako sa k nemu matka s manželom správajú jej maloletý rozprával pri poslednom stretnutí (07.05.). Vtedy maloletý povedal, že mama nie je dobrá, oco nie je dobrý, do nohy mu kope a matku bije. S maloletým sa navrhovateľka vtedy stretla v škole. Pri rozhovore bola vtedy aj jej dcéra H. B.. Bola tam aj učiteľka, ktorá sa iba poďakovala za veci, ktoré navrhovateľka priniesla. Či navrhovateľka podávala trestné oznámenie ohľadom starostlivosti o maloletého A. si nepamätala.

Matka maloletého pri výsluchu zotrvala na tom, že o maloletého A. sa stará riadne. Nie je pravda, čo tvrdí navrhovateľka, že maloletého bijú a nadávajú mu škaredo. Hoci jej manžel nie je otcom maloletého, riadne sa o neho stará. Nie je pravda, že ju manžel bije. Má chronické zápaly a už druhý rok sa z toho lieči. Doktorka jej povedala, že to má zo stresu. Matka tvrdila, že stres má z toho, čo robí stará matka. Matka chodí do práce. Starej matke bráni v stretávaní sa s maloletým, pretože naposledy, keď bolo stretávanie sa upravené súdne, stará matka maloletého nechcela vrátiť, dva týždne bol v Prahe vtedy a keď sa vrátil, bol potom mesiac a dva týždne v detskom domove. Stravu má maloletý v škole zabezpečenú cez hmotnú núdzu.

V konaní súd vypočul aj maloletého A.. Maloletý uviedol, že s matkou bývajú v Jezersku. Má dvoch súrodencov, brata a sestru. Mamka sa o neho stará dobre, maloletý má všetko čo potrebuje. S ockom vychádza tiež dobre. Maloletý rád chodí do školy. Je dobrý žiak, učí sa dobre. So starou mamou vychádzajú zle, lebo robí stále mamke problémy. Na návštevy k starej matke maloletý nechodí. Mamka ani ocko ho nebijú. Mamka trochu, keď vystrájal, modriny z toho nemal. Rodičov poslúcha. K starej mame ísť bývať nechce, nestretáva sa s ňou.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa vykonal v mieste bydliska navrhovateľky sociálne šetrenie dňa 24.04.2025. Stará matka bola zastihnutá na adrese G. XX, kde uviedla, že býva na adrese G. XX. Na súpisnom čísle 50 bola zastihnutá aj jej dcéra pani H. B., ktorá uviedla, že prišla z Prahy, je to jej domácnosť a ona si ju postupne rekonštruuje. Počas rozhovoru sa dostavila aj pani D. B., ktorá uviedla, že aj ona žije v danej domácnosti. Dom je podľa uvedenia D. B. vo vlastníctve dcéry F. G., ktorá žije v obci výborná. Údajne ho prepísala pani B. na dcéru z dôvodu exekúcie. Taktiež uviedla, že ďalšie dlhy nemá. Ide o murovaný príbytok, ktorý pozostáva z 2 izieb, predsieni a kúpeľne s WC. Jedna izba je kuchyňa, v ktorej je rozkladací gauč, stôl, stoličky, piecka na tuhé palivo, elektrický sporák, chladnička a skrinka, TV. Na zemi je PVC podlaha. V druhej izbe sa nachádzali posteľ, gauč, automatická práčka, skriňa a rôzne iné veci. Všetko bolo na jednej veľkej hromade. Pani B. D. uviedla, že to ešte prerábajú. Taktiež sa tam nachádzal materiál na pokrytie podlahy. Kúpeľňa je zrekonštruovaná, nachádza sa tam rohová vaňa, splachovacie WC, umývadlo. Taktiež v predsieni sa nachádzal stavebný materiál. Elektrina je zavedená. Voda je zavedená, ale nie je možné ju spustiť. Údajne bola chyba v projektovej dokumentácii a musia ju opraviť. Hygiena domácnosti bola na dobrej úrovni. Pani B. uviedla, že je rozvedená. Exmanžel s ňou už nežije, aktuálne je vo VTOS. Stará matka uviedla, že chce maloletého A. do svojej starostlivosti, že zatiaľ s ním bude spať na rozkladacom gauči v kuchyni. Taktiež má preňho zakúpené veci na oblečenie. Stará matka počas šetrenia pôsobila vyčerpane, ťažšie sa jej dýchalo, požiadala dcéru o pohár vody. Ďalej uviedla, že má cukrovku a berie lieky STADAMED a LEXAURIN, iné ochorenie podľa jej uvedenia nemá. Pani B. je starobná dôchodkyňa a poberá dôchodok vo výške 460 eur, iný príjem neuvádza. Výdaje: inkaso 93,50 eur mesačne, 20 eur mesačne lieky, strava, ošatenie a hygiena. Stará matka v marci 2023 požiadala o posúdenie svojho zdravotného stavu pre účely kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia. Posudkový lekár úradu na základe predložených lekárskeho nálezov neuznal pani D. B. za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Aktuálnymi informáciami, či pani D. B. trpí nejakými chronickými ochoreniami, ktoré jej môžu brániť v starostlivosti o maloletého Tadeáša úrad nedisponuje. Na referáte poradensko- psychologických služieb pani D. B. absolvovala súdom nariadené psychologické poradenstvo a hoci si pani B. súdom nariadenú povinnosť splnila ostáva rezistentne

orientovaná na dosiahnutie opätovného zverenia maloletého A. do svojej výhradnej osobnej starostlivosti a opakovane na stretnutiach predkladala vlastné argumenty a dôkazy o tom, že musí vnuka zachrániť pred násilím a pomyselnými tragickými následkami tohto násilia, ktoré sa mu má diať v domácnosti matky od matkinho manžela.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok súd zistil, že bytové pomery rodiny maloletého ostávajú nezmenené. Maloletý A. žije spolu so svojou matkou, jej manželom a dvoma súrodencami v unimobunke nachádzajúcej sa na okraji obce. Domácnosť je zariadená primerane potrebám rodiny. Ďalej elektrina je zabezpečená prostredníctvom elektrocentrály, kúrenie zabezpečuje piecka na tuhé palivo (drevo). Varenie prebieha pomocou propán butánovej bomby. Rodina si vodu zabezpečuje zo studničky. Domácnosť je udržiavaná, čistá, hygiena bola počas návštevy na požadovanej úrovni. Matka maloletého a jej manžel sú nezamestnaní, vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Obaja sa pravidelne zapájajú do aktívnych prác. Celkový mesačný príjem rodiny, vrátane prídavkov na deti predstavuje sumu 473 eur. Mesačné výdavky rodiny sú nasledovné: benzín a olej do elektrocentrály – 60 eur, TV a internet – 40 eur, telefónne kredity - 18 eur, propán butánová bomba na varenie - 50 eur, potraviny, oblečenie a hygienické potreby približne 300 eur. Rodina nemá žiadne pôžičky ani hypotéku. Všetci členovia rodiny sú zdraví, matka však trpí žalúdočnými ťažkosťami, ktoré spája s dlhodobým psychickým zaťažením zo strany starej matky. Matka a jej manžel výslovne nesúhlasia s návrhom, ktorý podala stará matka. Tento návrh vnímajú ako neopodstatnený a obťažujúci. Zo starou matkou maloletého dlhodobo neprichádzajú do kontaktu, pričom ju obviňujú z dlhodobého obťažovania trvajúceho 7 až 8 rokov. Toto správanie má podľa ich slov nepriaznivý vplyv nielen na psychický stav matky, ale negatívne ovplyvňuje aj celkové rodinné prostredie a vývin maloletého A.. Matka žije s manželom 11,5 roka, z toho 9 rokov v manželskom zväzku. Maloletý A. svojho biologického otca nepozná. Matka od jeho narodenia nemá informácie o jeho pobyte. Za otca považuje manžela matky, ktorý ho vychováva od batolivého veku a má s ním vytvorený dobrý vzťah. Podľa vyjadrenia matky má stará matka 70 rokov, je psychiatricky chorá, užíva lieky na psychiku (Lexaurin), a zároveň sa lieči na cukrovku a ochorenia srdca. Počas návštevy úradu boli prítomné všetky maloleté deti. Všetky boli čisté, vhodne oblečené a primerane fyzicky aj psychicky vyvinuté vzhľadom na svoj vek. Na deťoch neboli zjavné žiadne známky zanedbávania, neprimeraného zaobchádzania ani týrania. Pôsobili spokojne, bezstarostne a ochotne nadväzovali kontakt. V komunikácii nevykazovali známky strachu alebo úzkosti. Maloleté deti sú v starostlivosti pediatra MUDr. Nemieca v Spišskej Starej Vsi. Podľa dostupných informácií sú zdravotne v poriadku. Maloletý A. počas návštevy pôsobil uvoľnene a usmieval sa. Samostatne odpovedal na otázky. Počas individuálneho rozhovoru bez prítomnosti rodičov uviedol: „ má sa dobre, navštevuje základnú školu, 4. ročník v Spišských Hanušovciach. Učí sa dobre, na 1, 2, 3. Obľúbený predmet je telesná výchova. Rád hrá futbal, má kamarátov v škole E. a A.. F. a jej manžela má rád, chce žiť s nimi, rozumie si s nimi, má ich rád. Nechce bývať u babky, ani ju navštevovať, lebo je zlá, robí problémy. Rodičia ho nebijú, starajú sa o neho dobre, kúpia mu to, čo potrebuje. Mamka lepšie varí, obaja rodičia mu pripravujú desiatu do školy. Zo súrodencami sú v škole spolužiaci, rozumie si s nimi, má ich rád, pomáhajú si s domácimi úlohami. Ako rodina spoločne chodia na prechádzky, do lesa, na lúku, alebo sa bicyklujú.“

Z charakteristiky žiaka vypracovanej Základnou školou s materskou školou, H. G. XX, vyplýva, že školská dochádzka maloletého A. je dobrá, všetky vymeškané hodiny sú ospravedlnené. Správanie je v súlade so školským poriadkom. Do školy chodí upravený a čistý, nosí si všetky pomôcky a má vypracované domáce úlohy. Nezaznamenali sme žiadne výchovné problémy. Na vyučovaní sa snaží dávať pozor a pracuje podľa pokynov. Matka so školou spolupracuje, komunikuje s triednou učiteľkou a zaujíma sa o svojho syna. Starostlivosť o dieťa zo strany rodičov považuje škola za vyhovujúcu. Žiak sa stravuje v školskej jedálni, desiatu má každý deň pripravenú.

Zo správy pediatra F. I. súd zistil, že maloletý A. je primerane vyvinutý, čistý, známky neprimeraného zaobchádzania neboli zistené. Na vyšetrenie prichádza s matkou.

Zo správa o povesti navrhovateľky vypracovanej obcou Hniezdne vyplýva, že menovaná v obci žije bez trvalého pobytu. Vlastní a obýva neskolaudovanú nehnuteľnosť, v ktorej je zavedená len elektrina, ďalšie inžinierske siete v nehnuteľnosti nie sú zavedené. Je rozvedená, starobná dôchodkyňa, často ju navštevujú deti žijúce mimo obce. Taktiež ju navštevuje exmanžel, s ktorým veľmi často prichádza do konfliktov, ďalej občas zasahuje aj polícia, menovaná však nebola riešená komisiou pre verejný

poriadok. Menovaná je evidovaná ako daňová poplatníčka, obec voči nej eviduje nedoplatky na daní z nehnuteľností a poplatkoch TKO.

Ako vyplýva zo správy obce Spišské Hanušovce, matka maloletého je v súčasnosti nezamestnaná a poberá dávku v hmotnej núdzi. Pravidelne, v rozsahu 8 krát mesačne, vykonáva aktívnu činnosť na základe dohody medzi úradom práce a organizátorom v zmysle § 10 zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi. Žije v unimobunke spolu so svojím manželom a troma maloletými deťmi. Menovaná je slušná, komunikatívna, svoje povinnosti voči obci si plní riadne a včas. Deti sú vždy čisté, upravené a majú zabezpečené primerané podmienky na život. Zo strany obce voči matke maloletého neevidujú žiadne priestupky ani priestupkové konanie. Matku maloletého tak možno považovať za bezproblémovú občianku, ktorá si svoje povinnosti plní zodpovedne.

Obec Spišské Hanušovce podala taktiež správu o povesti maloletého A. B.. Maloletý býva so svojou matkou, jej manželom a súrodencami unimobunke. V domácnosti má vytvorený priestor pre svoje vlastné súkromie a pre potreby vzdelávania. Hygiena v domácnosti je zabezpečená na dostatočnej úrovni. Maloletý navštevuje základnú školu v Spišských Hanušovciach. V rodine nepoužívajú alkoholické nápoje a ani iné omamné látky. Matka maloletého a jej manžel sa aktívne zapájajú do života obce. S menovanými je obec pravidelne v kontakte, nakoľko vykonávajú aktívnu činnosť pre obec. Na základe informácií obce sa rodičia nedopustili priestupkov voči občianskemu spolunažívaniu. Maloletý A. je sociálne začlenený v rámci svojho bydliska. Udržiava zdravé vzťahy so svojimi rovesníkmi.

Zo správy ORPZ Kežmarok bolo zistené, že pod ČVS: ORP-212/1-VYS-KK-2024 je vedené trestné stíhanie pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) Trestného zákona, kde toto trestné stíhanie bolo začaté dňa 22.12.2024. Oznamovateľkou je D. B. (stará matka maloletého A. B.). Vyšetrovanie naďalej trvá.

7. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rodine) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

8. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

9. Podľa § 45 ods. 3 zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

10. Podľa § 45 ods. 4 zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

11. Podľa § 45 ods. 6 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

12. Náhradná osobná starostlivosť je inštitút zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča. Do náhradnej osobnej starostlivosti možno dieťa zveriť v prípade, ak rodič osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zanedbáva alebo riadne nevykonáva, či už zo subjektívnych dôvodov, alebo preto, že mu v jej výkone bránia objektívne okolnosti (plnenie povinnej školskej dochádzky, štúdium na škole, pobyt vo výkone trestu odňatia slobody a pod.) a takéto zverenie je v záujme dieťaťa. Zákon stanovuje predpoklady, ktoré musí fyzická osoba splňať na to, aby jej maloleté dieťa mohlo byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Týmito predpokladmi sú trvalý pobyt na území SR, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, ako aj osobnostné a zdravotné predpoklady a vedenie takého spôsobu života osoby, ktorej má byť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti zverené ako aj osôb žijúcich s ňou v spoločnej domácnosti ktorý zaručí, že sa bude náhradná osobná starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. V zásade sa uprednostňuje náhradná osobná starostlivosť vykonávaná rodinnými príslušníkmi maloletého dieťaťa, najmä starými rodičmi maloletého dieťaťa.

13. Z článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyplýva, že starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom toto právo môže byť obmedzené výhradne na základe rozhodnutia súdu v súlade so zákonom.

14. Zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti je možné len za výnimočných, zákonom stanovených okolností, ktoré v tomto prípade preukázané neboli.

15. Stará matka sa už v minulosti pokúšala o zverenie maloletého A. do svojej náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že opakovane tvrdila, že matka maloletého spolu s manželom zanedbávajú starostlivosť o maloletého, maloletému fyzicky ubližujú a nadávajú mu, dokonca toto ich negatívne správanie voči maloletému malo prerásť do týrania. Je treba zdôrazniť, že spôsob zabezpečovania starostlivosti o maloletého A. zo strany jeho matky, bol naposledy podrobený skúmaniu zo strany súdu v konaní Okresného súdu Poprad, sp. zn. 26P/63/2023, kde súd návrh starej matky na zverenie maloletého A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol, pričom toto rozhodnutie bolo potvrdené aj odvolacím súdom. Rozsudok Okresného súdu Poprad, sp. zn. 26P/63/2023, nadobudol právoplatnosť dňa 02.12.2024.

16. S poukazom na toto nedávne rozhodnutie súdu vo veci starostlivosti o maloletého A. B., súd v tomto konaní skúmal, či od posledného rozhodnutia súdu došlo k takej zmene v starostlivosti o maloletého A., ktorá by vo svojej podstate odôvodňovala jeho odobratie zo starostlivosti matky a jeho zverenie do náhradnej starostlivosti starej matky, ktorá v tomto konaní podala návrh.

17. Je potrebné rovnako poukázať aj závery z intervencie psychológa z Referátu poradensko-psychologických služieb, Stará Ľubovňa, kde poverený psychológ u navrhovateľky po absolvovaní psychologického poradenstva aj naďalej skonštatoval pretrvávajúcu orientáciu starej matky na dosiahnutie opätovného zverenia maloletého A. do jej starostlivosti, pričom počas intervencie stará matka opakovane predkladala vlastné argumenty a „dôkazy“ o tom, že maloletého musí zachrániť pred násilím v domácom prostredí.

18. Z dokazovania vyplýva že matka maloletého A. je schopná sa o neho riadne starať, v starostlivosti o maloletého jej nebráni žiadna prekážka. Pokiaľ stará matka poukazuje na to, že starostlivosť matky o maloletého je nedostatočná, prípadne že matka túto starostlivosť zanedbáva, maloletého bije, necháva ho hladného a špinavého, nedohliada na to aby si maloletý riadne plnil povinnú školskú dochádzku, dokonca má maloletého matka spolu so svojím manželom týrať, tieto skutočnosti v konaní preukázané neboli. Hoci v súčasnosti na základe podnetu starej matky pod ČVS: ORP-212/1-VYS-KK-2024 bolo dňa 22.12.2024 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), b) Trestného zákona, avšak do dnešného dňa nebolo v prípade tohto skutku voči žiadnej konkrétnej osobe vznesené obvinenie.

19. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že matka maloletého spolu so svojím manželom maloletému A. poskytujú riadnu starostlivosť, zabezpečujú jeho riadnu dochádzku do školy, návštevy pediatra a dieťaťu uspokojujú všetky potreby. S poukazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa nie

je ani v jeho záujme, aby mu náhradnú starostlivosť zabezpečovala jeho stará matka, s ktorou je pre nezhody v rodiny len v minimálnom kontakte. Samotný maloletý pred súdom vyjadril chcenie zotrvať naďalej v starostlivosti svojej matky a jej manžela, nakoľko títo sa o neho starajú riadne a podľa jeho potrieb. Maloletý nechce byť zverený do starostlivosti starej matky, so starou matkou sa nestretáva. Stará matka im robí iba problémy.

20. Starostlivosť o maloleté dieťa je nielen právom rodičov, ale predovšetkým ich povinnosťou. Je v záujme každého maloletého dieťaťa, aby mu osobnú starostlivosť poskytol práve jeho rodič, v ideálnom prípade obaja rodičia, pričom participácia starých rodičov a širšej rodiny na výchove maloletého dieťaťa je viac ako vítaná, no nesmie rodičov podporovať v tom, aby sa zbavovali zodpovednosti za svoje maloleté deti.

21. Primárnym záujmom maloletého dieťaťa je vyrastať a byť v opatere svojho biologického rodiča, čo v tomto prípade je možné. Matka maloletého Tadeáša prejavuje záujem starať sa o svojho maloletého syna a má na to vytvorené aj vhodné podmienky. Preto súd návrh starej matky na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti zamietol v celom rozsahu.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

24. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania v súlade s § 57 CMP účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Poprad, písomne, trojmo. (§ 355 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť

o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.